

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci

žalobce: R. R.,

proti

žalovanému: **Ministerstvu práce a sociálních věcí**

sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

k žalobě ze dne 11. 12. 2017 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2017, č. j. MPSV-2017/209324-923, sp. zn. MPSV-2017/195643-923 o snížení dávky pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí

t a k t o:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2017, č. j. MPSV-2017/209324-923, sp. zn. MPSV-2017/195643-923 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci byl snížen příspěvek na živobytí, neboť jej pobíral déle než 6 kalendářních měsíců a nevykonával veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci.

Shodu s prvopisem potvrzuje

2. Žalobce podal u zdejšího soudu v zákonné lhůtě žalobu, jejímž obsahem byl nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu není schopen veřejných prací, přičemž se odvolal na doklad MUDr. J. W., ošetřující lékařky. Domáhal se zrušení napadeného rozhodnutí a zvýšení podpory na živobytí z částky 2 200 Kč na původní částku 3 140 Kč měsíčně, a aby mu byly vráceny finanční částky, jež mu byly kráceny od 1. 8. 2017 s úrokem z prodlení.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 12. 1. 2018 popřel její oprávněnost a navrhl její zamítnutí, přičemž vyslovil souhlas s projednáním věci bez jednání. Zdůraznil, že předložený výměnný list – poukaz vystavený ošetřující lékařkou MUDr. W. dne 31. 7. 2017 nebagatelizoval, pouze konstatoval, že není dokladem značícím jeho dočasnou pracovní neschopnost.
4. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě č.j. 124007/2017/KAR ze dne 11. 8. 2017, kterým byla dle ustanovení § 44 odst. 3 a odst. 7 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoPHN), dávka hmotné nouze příspěvek na živobytí snížena z 5 970 Kč na 4 400 Kč měsíčně ode dne 1. 8. 2017 s odůvodněním, že účastník řízení pobírá dávku pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí od měsíce 07/2011 a je posuzován společně se zletilým synem T., oba jsou v evidenci úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání od roku 2010, jsou zcela bez příjmu. Dne 1. 2. 2017 byli prokazatelně seznámeni s novelou ZoPHN. Při posuzování nároku na dávku a její výši v měsíci 08/2017 odvolatel ani jeho syn neprokázali, že by byli osobami, u nichž se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací, nedoložili doklad o vzniku nároku na podporu v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci, ani doklad o účasti na projektech organizovaných krajskou pobočkou úřadu práce, nebyli osobami výdělečně činnými, ani osobami invalidními ve II. stupni invalidity, ani osobami vykonávajícími veřejnou službu. Jedná se o osoby, které k 1.8.2017 pobírají příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, proto činí částka živobytí odvolatele a jeho syna částky existenčního minima, tj. 4 400 Kč. Jelikož odvolatel ani jeho syn v rozhodném období, tj. v měsíci červenci 2017 neměli žádný příjem, příspěvek na živobytí ode dne 1.8.2017 náleží ve výši 4 400 Kč, proto byla dávka příspěvek na živobytí snížena v souladu s platnými právními předpisy.
5. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že k žádosti o příspěvek na živobytí ze dne 25. 7. 2011 byl tento přiznán od července 2011 a následně se zvyšoval. Dne 8. 2. 2017 byl potvrzen nárok na tuto dávku ve výši 5 970 Kč. Součástí správního spisu je protokol sepsaný dne 1. 2. 2017 na pracovišti Úřadu práce ČR - krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Karviná, jehož obsahem je poučení ke změně ZoPHN od 1. 2. 2017 o zintenzivnění veřejné služby a zohlednění snahy o zvýšení příjmu vlastní prací. Dne 5. 6. 2017 byl znovu žalobce poučen o novelizování ZoPHN od 1. 6. 2017, kdy se bude zkoumat maximální výše v místě obvyklá za služby spojené s bydlením. Následně dne 2. 8. 2017 sepsán protokol o jednání, o zvýšení příjmu vlastním přičiněním - vlastní prací (výkonem veřejné služby), ve kterém mimo jiné jsou vyjmenované organizace, které

nabízejí místa v rámci veřejně prospěšných prací, avšak s tím, že všechny nabízené pozice jsou obsazeny. Dále k otázce zdravotního stavu, že od posudkového lékaře nemá žádný doklad, není osobou invalidní ani osobou znevýhodněnou, a z předloženého dokladu – výměnného listu ze dne 3. 7. 2017 MUDr. W. není zřejmé, pro jakou diagnózu se léčí, jak dlouho, zda se jedná o dočasnou pracovní neschopnost a nelze posoudit, zda doklad splňuje podmínky dle ust. § 3 odst. 1 písm. a) věty 8 a 9 ZoPHN. Je založen předmětný výměnný list – poukaz, na kterém lékařka MUDr. J. W. dne 31. 7. 2017 uvedla: „vzhledem k závratím a bolestem páteře není schopen delších pochůzek, zvedání břemen a není schopen veřejných prací.“ Dále úřední záznam ze dne 2. 8. 2017, že bylo telefonicky ověřeno u pracovnice oddělení zaměstnanosti, zda-li jmenovaný doložil pracovní neschopnost či dokládá zdravotní omezení při hledání zaměstnání a bylo odpovězeno, že nikoliv, p. R. R. neuvádí žádné zdravotní omezení a ani jiná onemocnění, mají ho v evidenci bez zdravotních omezení.

6. Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) nepřípustná. Poté krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s.ř.s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Od 1. 2. 2017 vstoupil v platnost zákon č. 367/2016 Sb. který změnil zákon č. 111/2006 Sb. Hlavním cílem této změny byla úprava institutu veřejné služby a jeho promítnutí do jedné z možností zvýšení příjmu vlastním přičiněním s dopadem mimo jiné i na výši příspěvku na živobytí. Konkrétně osobám, které pobírají příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, a nevykonávají veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci, se sníží příspěvek na živobytí na částku existenčního minima, což se však nevztahuje na osoby, u nichž se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 3 odst. 1, písm. a/ bod 1-10), např. osoba uznána dočasně práce neschopnou (bod 8) nebo osoba práce neschopná z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti (bod 9.) atd. Soud odkazuje na ust. § 24 odst. 1 písm. f) zákona č. 111/2006 Sb. dle kterého částka živobytí činí u osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, částku existenčního minima; zvýšení částky živobytí podle § 25 až 28 této osobě nenáleží. Toto ustanovení se nevztahuje na osobu, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3), osobu s nárokem na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, osobu prokazatelně se účastnící na projektech organizovaných krajskou pobočkou Úřadu práce, osobu, která je výdělečně činná, osobu, která je invalidní ve druhém stupni, a osobu, která vykonává veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin v kalendářním měsíci.
8. Soud vzal za prokázané, že žalobce od července 2011 pobírá příspěvek na živobytí (déle než 6 kalendářních měsíců), je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a nemá žádný příjem. S ohledem na právě uvedené tak žalobce spadá do kategorie osob, u nichž částka živobytí činí částku existenčního minima (2 200 Kč). Žalobce by nespadal do této kategorie např.

Shodu s prvopisem potvrzuje

z důvodu, že by byl uznán dočasně práce neschopným nebo práce neschopným z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti. V tomto smyslu také žalobce dne 2. 8. 2017 u ústního pohovoru u ÚP ČR – krajské pobočky v Ostravě, kontaktní pracoviště Karviná, předložil potvrzení praktické lékařky MUDr. J. W. vystavené dne 31. 7. 2017 na výměnném listu – poukaz, o obsahu, že vzhledem k závratím a bolestem páteře není schopen delších pochůzek, zvedání břemen a není schopen veřejných prací.

9. S ohledem na vyslovenou námitku v žalobě bylo rozhodující otázkou v souzené věci posouzení kvality listinného důkazu - potvrzení praktické lékařky ze dne 31. 7. 2017 o zdravotních potížích žalobce. Předně soud zdůrazňuje, že neslouží-li uznání práce neschopnosti pro účely nemocenského pojištění (zákon č. 187/2006 Sb.), není ošetřující lékař povinen uznání dočasné pracovní neschopnosti učinit způsobem a formou, které jsou předepsány pro účely nemocenského pojištění (na předepsaném tiskopise). V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. prosince 2011, č.j. 6 Ads 128/2011-55, který se zabýval právě posouzením práce neschopnosti ve vztahu k zákonu o hmotné nouzi a ve kterém soud dospěl k závěru, že podmínka výroku o uznání dočasné pracovní neschopnosti je splněna i v případě, kdy ošetřující lékař potvrdí, že jeho pacient není schopen vykonávat pracovní činnost, přičemž není nutno, aby tak učinil způsobem a formou, které jsou předepsány pro účely nemocenského pojištění.
10. Ač žalobce předložil potvrzení ošetřujícího lékaře o neschopnosti výkonu veřejných prací s ohledem na závratě, bolesti páteře, delších pochůzek a zvedání břemen, správní orgán po ověření na oddělení zaměstnanosti, že žalobce nedoložil pracovní neschopnost či doklad o zdravotním omezení při hledání zaměstnání, k tomuto dokladu nepřihlédl. Dle správního orgánu potvrzení lékaře postrádá diagnózu pro jakou je léčen, jak dlouho je léčen a zda se jedná o dočasnou pracovní neschopnost, a proto nelze z dokladu usoudit, zda splňuje podmínky dle § 3 odst. 1 písm. a) věty 8 a 9 ZoPHN. Soud nepřisvědčil výtce správního orgánu, že potvrzení lékaře postrádá uvedení diagnózy, pro kterou je žalobce léčen. Dle soudu tuto informaci ošetřující lékař není oprávněn orgánem rozhodujícím o dávkách hmotné nouze uvádět, a to analogicky s odkazem na § 60 zákona o nemocenském pojištění, kdy ani část tiskopisu, která je předkládána zaměstnavateli, nesmí obsahovat statistickou značku diagnózy nebo jiný údaj, z něhož lze diagnózu dovodit, s odkazem na čl. 8 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Vzhledem k obsahu vyjádření MUDr. W. však soud chápe další postup správního orgánu, jestliže si zjišťoval údaje o event. pracovním omezení žalobce u kolegů na oddělení zaměstnanosti. Nicméně, soud má zato, že s ohledem na obsah vyjádření ošetřující lékařky a možnou podřaditelnost tohoto vyjádření k ust. § 3 ZoHN, měl správní orgán v tomto směru provádět další šetření. Žalobce předložil potvrzení lékaře, splnil tak svou povinnost, nelze však k jeho tíži obsah potvrzení zpochybnit a nepřihlédnout k němu jen z důvodu, že pro vyhledávání zaměstnání úřad neneviduje žádné pracovní omezení. Bylo proto dále na správním orgánu, aby v tomto směru prováděl další dokazování, např. vyzvat příslušnou lékařku k doplnění potvrzení o takové náležitosti, aby mohl najisto posoudit,

Shodu s prvopisem potvrzuje

zda jsou u žalobce splněny podmínky pro jeho zařazení mezi osoby, u nichž se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací dle § 3 odst. 1 písm. a) bod 8 a 9 ZoPHN.

11. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení pro vady řízení, neboť nebyl zjištěn stav věci v takovém rozsahu, aby nevznikly důvodné pochybnosti o zákonnosti rozhodnutí. Žalovaný v dalším řízení dokončí dokazování ve vztahu ke zdravotnímu stavu žalobce a jeho event. zařazení mezi osoby, u nichž se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací, tak jak výše v rozsudku uvedeno.
12. Soud v tomto řízení k žalobě žalobce přezkoumával zákonnost napadeného rozhodnutí. Dle ust. § 78 odst. 1 věty první s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Podle odstavce 4 zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému. V řízení podle soudního řádu správního soud nerozhoduje, tak jak žalobce navrhoval, o vrácení nevyplacených částek či dokonce o úrocích z prodlení.
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 a 2 tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť úspěšný žalobce žádné náklady neúčtoval a také mu žádné nevznikly, jak vyplynulo z obsahu spisu.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 1. června 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje